

Izhaja ob 4 jutraj.

Stane mesečno 20.— Din
za izozemstvo 30.—
neobvezno

Oglasi po tarifu

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/1
Telefon št. 72

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Upravišтво:

Ljubljana, Prešernova
ul. št. 54. Telef. št. 30.

Podružnici:

Maribor, Barvarska ul. 1.
Celje, Aleksandrova c.Račun pri poštn. čekov,
navodu št. 11.842, 7

Skupščinske volitve 8. februarja

KER BLOKAŠKI VODITELJI ODKLANJAJO VSAKO PARLAMENTARNO DELO, BO PARLAMENT PRIHODNJE DNI RAZPUŠČEN.

Beograd, 7. novembra, p. V vladi so se danes vršila živahna posvetovanja, kako omogočiti parlamentarni sprejem invalidskega zakona. Tozadevne korake so prekinili voditelji bivšega režimskega bloka, ki so danes izdali proglas poln naloževanj in strupenega sovraštva proti vladi. Blokaški voditelji odklanjajo vsako parlamentarno delo v prid invalidskemu zakonu, češ naj ostane zakon nedovršen, da bo vlada imela neprijetnosti.

Tudi ta njihova spekulacija se, kakor

poročamo na drugem mestu, ne bo obnesla.

S postopanjem blokašev pa je postavljena vlada neposredno pred vprašanje razpusta parlamenta. Kakor se čuje, se je v današnji min. seji o tem razpravljalo ter bodo definitivni ukrepi sledili v najkrajšem času.

Kakor se čuje, bodo volitve za novo Narodno skupščino razpisane za nedeljo 8. februarja 1925.

Nova vlada prevzela državne posle

BIVŠI REŽIM JE ZAPUSTIL V MINISTRSTVIH PRAVI KAOS. — GLAVNO DELO JIM JE BIL PREGANJANJE URADNIKOV. — PRVE SEJE MIN. SVETA.

Beograd, 7. novembra, p. Danes zjutraj so novi ministri prevzeli svoje resorte. G. Ljuba Davidović je prišel zgodaj v min. predsedstvo, kjer je ostal do 8 in pol. Ob 9. je namestnik min. predsednika g. Marko Trifković prevzel posle min. predsedništva, v katerem je bil za šefa kabineta postavljen Zdravko Popović.

Ob 11. dopoldne se je vršila prva ministrska seja. Ministri so najprej resorti o prevzetju resortov. Ministri so našli ministrstva v pravem kaosu. V toku treh mesecev se skoraj ni nič stvarnega storilo, ministri, zlasti klerikalci, so se po večini ukvarjali samo s personalno politiko in našli se je še sedaj na stotine pripravljenih ukazov za premešljanja, upokojitve in pogajanja neljubega uradništva. V vseh drugih zadevah pa je vladal velik zastoj.

Na to se je vršila debata o notranjem

in zunanjem političnem položaju ter so bili storjeni primerni ukrepi.

Popoldan je imel svojo prvo sejo ukazni komitet ministrov, v katerega je min. svet delegiral gg. Pribeževića, Trifkovića, Gjuričiča in Krsto Miletića. Komitet je sklenil predvsem restitucijo pri oblastnih upravah. Dosedanji vodja pokr. namestništva v Zagrebu dr. Gorković je penzioniran, likvidacija pokr. uprave bo izvršil kot šef notr. oddelka dr. Mojsilović. Spremembe v ostalih upravnih mestih bodo sledile prihodnje dni.

Od 18. do 20. se je min. seja nadaljevala. Ze na dopoldanski seji vlade se je vršila razprava, kako pomagati invalidom. Min. finance dr. Stojadinović je popoldne predložil, da se invalidom do končne zakonske ureditve zvišajo prejemki na podlagi pooblastila finančnega zakona. Našteti dotične naredbe se v finančnem ministristvu že izdeluje.

Prve spremembe v upravi

IMENOVANJE DRŽ. PODSEKRETARJEV. — RESTAVRACIJA V OB-
LASTNIH UPRAVAH. — NOVA PROSVETNA UPRAVA V SLOVENIJI.
ZADOŠČENJE ENGELBERTU GANGLU.

Beograd, 7. novembra, p. Kralj je danes podpisal ukaz, v katerem sta imenovana posl. V. Wilder (dem.) za drž. podsekretarja v notranjem ministristvu in dr. Vlado Andrić (rad.) za drž. podsekretarja v ministristvu agrarne reforme.

Beograd, 7. novembra, p. Ukazni komitet ministrov je danes popoldne pripravil imenovanje 24 velikih županov, ki so bili po večini od prejšnjega režima odstavljani. Ministrski svet je na večerni seji odobril tozadevne ukaze, ki so bili nato predloženi kralju v podpis. Kakor je vaš dopisnik že javil, sta imenovana za Ljubljano dr. Vilko Baltić, za Maribor dr. Otmar Pirkmajer. Dosedajni od

bivšega režima postavljeni veliki župani so bili že večeraj brzojavnim putem razrešeni svojih dolžnosti.

Beograd, 7. novembra, p. Minister prosvete je brzojavno razrešil dolžnosti dosedanjega šefa prosvetnega oddelka v Ljubljani prof. Vadjnala ter referenta istega oddelka Narta Velikonjo. Ob enem je naročil, da prevzame posle prosvetnega oddelka začasno kot vršilec dolžnosti svetnik Engelbert Gangl.

Za viš. šol. nadzornika je zopet imenovan od bivšega režima odstavljeni viš. šol. nadzornik Engelbert Gangl. Viš. šolski nadzornik Lužar je vpokojen.

Slovo od parlamenta

POSLANCI PRIČAKUJEJO UKAZ O RAZPUSTU ZA DANES. — ZAKAJ JE DAVIDOVIČEV KLUB ODKLONIL VSTOP V VLADO.

Beograd, 7. novembra, p. V Narodni skupščini postaja prazno. Poslanci zapuščajo Beograd. V klubih se vršijo zaključne seje, v katerih se debatira o volilnih pripravah. Splošno prevladuje mnenje, da bo Narodna skupščina že jutri razpuščena.

Iz vse države prihajajo vesti, da so nacionalni elementi imenovanje nove vlade pozdravili z zadoščenjem in da borbeni duh navdaja narodne kroge.

Radikalni klub je imel svojo sejo dopoldne in popoldne. Popoldne so dalj časa konferirali s Pašićem Marko Trifković, Marko Gjuričič in dr. Slavko Miletić, potem pa Pašić s Pribeževićem. Nato je bila seja klubovega odbora radikalne stranke. Prvi je govoril Marko Trifković o situaciji v novi vladi, kakor se je razvila daljša debata. Ob zaključku je bilo sklenjeno, da bo v času volilne kampanje vodil vse posle glavni izvrševalni odbor.

rupćeniste, ako bo kralja pošten, drugi. Edina stranka, proti kateri funkcionarjem ni bila vložena nobena obtožba radi korupcije so bili poslanci in ministri JDS. Ako bi mogli klerikalci najti na komurkoli od JDS samo senco nekorektnosti, bi bili zagnali ve likansko kričanje. Vse akte so prebrskali, vse so prevažali po ministrstvih in drugod, cele tri mesece so porabili največ zato, da bi uničili zlasti slovenske demokrate. Zaman.

Cim različevo čitamo proglas blokašev, tem bolj se utrjuje v nas prepričanje, da njihov manifest ničesar drugega ne znači kot novo brezvestno varanje Slovencev in spekulacijo na slepoto slovenskih volilcev, ki naj bi zopet bolj verjeli njihovim lažljivim besedam, kakor njihovim resničnim dejanjem. Če ima slovensko ljudstvo še kaj zdrave pameti, bo to pot tudi ta klerikalna spekulacija doživela svoj žalostni polom.

Danes se doznava nove posameznosti o burni seji Davidovičevega kluba. Posl. Sokić je poročal v klubu, da ima informacije, da je bil Pašić-Pribežević mandat pogojen v tem smislu, da morajo v primeru vstopi tudi Davidovičevci ter da v primeru, ako Davidovičevci to odklonijo, mandat Pašić-Pribežević propade. Zaman so trezni poslanci svarili pred to informacijo. Po ljuti debati so poslanci Mileš Radosavljević, dr. Kosta Kumanudi, Timotijević, Savčić in Kujundžić demonstrativno zapustili sejo pred glasovanjem, ker so se sami uverili, da so bili v klubu nasegnani.

Nocoj se je nadaljevala konferenca v Davidovičevem klubu. Razpravljali so o volilni taktiki, o volilni kampanji in o volilnem proglasu. Posle kluba bo vršil glavni sekretariat.

Radičev beg

Beograd, 7. novembra, p. Po informacijah nekaterih listov Radić ni še pobegnil v inozemstvo, temveč se je skril ter čaka na priložnost, da uide čez granico.

Nasproti temu se glasijo službena poročila zagrebške in suške policije, da je bil Radić večeraj zjutraj še v Zagrebu, popoldne pa že na Reki. Semkaj so prispeli tudi vesti italijanskih listov, ki pravijo, da potuje Radić skozi Italijo v London.

FRANCOZI V VODSTVU ČESKOSLOVANSKE ARMADE.

Nemški strahovi.

Dunaj, 7. novembra, s. Pred kratkim je bil imenovan za prvega zastopnika generalštabnega šefa českoslovaške vojske generala Mittelhauserja češki general Vozniček. Ker je ta sedaj odpotoval v Pariz v svrhu študij je bil za njegovega namestnika imenovan zopet Francoz, in sicer general Rozel. Ker je tudi drugi namestnik general štabnega šefa general Foucher Francoz, je vse vodstvo českoslovaškega generalštaba v rokah Francozov.

Demisija avstrijske vlade

RADI POOSTRITVE ŽELEZNIČARSKKE KRIZE. — RAZBITA POGAJANJA MED OSOJBEM IN ŽELEZNISKO UPRAVO. — SPLOŠNA STAVKA NA AVSTRIJSKIH ŽELEZNICAH.

Dunaj, 7. novembra, s. Kritična poostritev železničarskega konflikta je zelo otežila položaj v parlamentu. Buletini upravne komisije so se glasili različno. Prvotno so vlada in stranke smatrale stavko kot docela strokovno zadevo, ki bi se morala rešiti med generalno direkcijo in železničarskimi organizacijami. Ko pa je generalni direktor Günther večeraj ostal nepopustljiv ter stavil vprašanje, ali ostane na svojem mestu ali ne, se je izrazila domneva, da znači nepopustljivost oseboja ne samo afront proti generalnemu ravnatelju Güntherju, temveč tudi proti vladni sami. V večernih urah se je že govorilo, da se vlada sklenila podati ostavko.

Med tem so dobila vodstva stavke v provinci z Dunaja navodila, da z ozirom na brezuspešna pogajanja zastopnikov treh železniških organizacij z generalno direkcijo zveznih železnic izdajo stav-

kovno parolo, po kateri naj bi celokupno oseboje nocoj poneči vstopilo v stavko.

Dunaj, 7. novembra s. Pogajanja med generalno direkcijo so se nadaljevala do 10.30 zvečer. Ker je bil nov predlog dr. Güntherja v okvirju dosedanjih finančnih koncesij odklonjen, so se pogajanja končno veljavno izjalovila. Z ozirom na to je dr. Günther predložil zveznemu kancelarju prošnjo za odstop.

Vlada se je znova setala k seji ter nato podala zveznemu predsedniku Hainischu svojo demisijo. Vlada vodi posle dalje. Računa se, da izbruhne nocoj o polnoči stavka na vseh železnicah.

Maribor, 8. novembra, ob 1. Kakor je bilo napovedano, je o polnoči izbruhnila železničarska stavka v Avstriji. Vozijo le še mednarodni vlaki, ki so že na potu; tako je prisel v Maribor še dunajsko-praški brzovlak in bosta tudi tržaški in zagrebški brzovlak peljala še do Dunaja.

Anglija ne priznava ženevskih protokolov

PRVI AKT NOVE KONSERVATIVNE VLADE. — NADOMESTILO FRANCIJI.

London, 7. novembra, s. Eden prvih zunanjepolitičnih poslov nove angleške vlade bo izjava, da odklanja ženevski protokol o Zvezi narodov. «Morningpost» naznaja, da bo vlada stavila predloge, ki bodo Franciji v nadomestilo za pakt Zveze narodov v vprašanju jamstev. Na-

dalje se govori, da bosta poslaniški mest v Berlinu in v Parizu na novo zasedeni. Egipčanska vlada je predlagala Angliji, naj odgodi rešitev egipčanskega vprašanja za eno leto in naj za to dobo ustvari provizoren modus vivendi.

Likvidacija ameriških volitev

REPUBLIKANSKA VEČINA V OBEH ZBORNICAH KONGRESA. — REKONSTRUKCIJA VLADE. — SMERNICE BODOČE ZUNANJE POLITIKE

New York, 8. novembra, z. Izid volitev v senat še ni definitivno znan, računa se pa, da so pridobili republikanci 4 do 5 mandator na škodo demokratov. Doselej je imel senat demokratsko večino in je bil tako stalno v opoziciji proti predsedniku Coolidgeu in njegovi vladi, kar je vodilo do neprestanih konfliktov med legialativno in eksekutivo.

V poslanski (reprezentančni) zbornici imajo republikanci zanesljivo večino 20 do 25 glasov.

Mnogo se ugiba o vprašanju, kakšno vlado si bo izbral novozvoljeni predsednik Coolidge. Meni se, da bo obdržal na dosedanjih mestih slovito »veliko četvorico: Mellon (trgovina), Hughes (zunanje), Hoover (finance) in Stone (justica). Pač pa bo odstopil državni tajnik za notranje zadeve Woor, na čigar mesto bo prišel Roosevelt, sin slovitega predsednika. Roosevelt je kandidiral za guvernerja države New-York, a je pri volitvah propadel.

Propadli demokratski predsedniški kandidat Davis se hoče umakniti v privatno življenje in se zopet posvetiti advo-

katuri. Živahne komentarje je izzvala vest, da je Davis poslal Coolidgeu brzojavko, v kateri mu k zopetni izvolitvi iskreno čestita.

Washington, 7. novembra, z. V Belih hiši so izjavili novinarjem, da bo vlada vodila bodočo zunanjo politiko po naslednjih smernicah: 1.) vzdrži in izpolni naj se mednarodna razsodišča; 2.) razorožitev; 3.) zavezniški vojni dolgovi so ne črtajo; 4.) pomoč pri gospodarski obnovi Nemčije; 5.) udeležba pri evropskih zadevah, čim so tangirani vitalni ameriški interesi.

KONSERVATIVNI VAL PREKO VSEGA SVETA.

Washington, 7. novembra, s. Tukašnji oficijelni krogi vidijo v izidu ameriških volitev dokaz, da gre konservativni val preko vsega sveta. Volitve v Angliji in politični razvoj v Avstriji, Madžarski, Italiji, Španiji in v Chile, kažejo enako tendenco. Tudi nasprotniki Herriota se bodo najbrže ojunčili pri svojih poizkusih, da strmoglavijo sedanjo francosko vlado.

Kontrolna komisija za Madžarsko

Praga, 7. novembra, j. Kakor javlja «Prager Presse» se je vršila prva seja kontrolne komisije za Madžarsko, ki je bila ustanovljena v svrhu finančne rekonstrukcije Madžarske v smislu sklepov Zveze narodov. Kontrolna komisija ima nalogo nadzirati, da se pri izvršitvi madžarske sanacije ne ustvari kak preteneden slučaj. Kontrolna komisija ima pravico zahtevati od generalnega komisarja pismene ali ustne informacije. Repariacijska komisija je imenovala za to komisijo Cavaconija (Italija) za predsednika, Gjuriča (Jugoslavija) za podpredsednika, nadalje Cooka (Anglija), Bounioisa (Francija), dr. Pospisila (Českoslovaška) in Eculcea (Rumunska).

Kovinarska stavka v Milanu

Rim, 7. novembra, j. Vseled konflikta med kovinskimi delavci in industrijalcem se je danes popoldne v kovinskih tvornicah v Milanu ustavilo delo. Izvzete so le železne livarne in tvornice vagonov, ki imajo specijelno kolektivno pogodbo. Stavka približno 50 tisoč kovinskih delavcev.

NOVA MADŽARSKA POSLANIKA.

Budimpešta, 7. novembra, j. Državni upravnik je poveril poslanika barona Iva na Ziehya z vodstvom poslanštva v Londonu in poslanika barona Julija Bornemica z vodstvom poslanštva pri Vatikanu.

SMRT NEMškega SLIKARJA.

Berlin, 7. novembra, j. Danes opoldne je umrl slikar Hans Thoma, ki je bil v Nemčiji zelo popularen. Bil je star 85 let.

JUTRI DINARSKI DAN
JUGOSLOVENSKE MATICE.

ZNIZANJE ESKOMPTA V AVSTRIJI.

Dunaj, 7. novembra, z. Generalni svet Avstrijske narodne banke je v svoji seji z večino glasov sklenil znižanje oficijelne obrestne mere za menični eskompt od 15 na 13 odst.

NOTIRANJE MARKE NA NEW-YORSKI BORZI.

New-York, 7. novembra, j. Newyorská borza bo zopet oficijelno notirala in trgovala z nemško zlato marko. Kurz je sedaj 23.90 dolarjev za sto zlatih mark.

Borza

7. novembra:

CURIH: Beograd 7.50, New-York 51.8, London 23.70, Pariz 27.20, Milan 22.45, Praga 15.45, Budimpešta 0.00675, Bukarešta 2.90, Solija 3.75, Dunaj 0.00785.

DUNAJ: Devize: Beograd 1025 do 1028, Berlin 16.860 do 16.900, Budimpešta 93.60 do 94.40, Bukarešta 397 do 399, London 324.000 do 325.000, Milan 8064 do 8076, New-York 70.935 do 71.185, Pariz 3722 do 3738, Praga 2114 do 2124, Varšava 13.600 do 13.700, Solija 514 do 518, Curih 13.675 do 13.725. Valute: dinarji 1019 do 1025, dolarji 70.460 do 70.860, lire 3040 do 3060.

PRAGA: Beograd 49.21, Dunaj 4.685, Berlin 8.095, Rim 147.15, London 155.00, New-York 33.95, Curih 655.

BERLIN: Beograd 6.075, Milan 18.18, Praga 12.48, New-York 4.19, Curih 80.77.

LONDON: Beograd 815, Berlin 18.918, Pariz 87.26, Milan 105.45, Curih 22.70, New-York 456.93, Dunaj 823.000, Bukarešta 812, Budimpešta 345, Praga 153.23, Varšava 378.000.

NEW-YORK: Beograd 145.25, Milan 431, Pariz 524.25, Curih 1929, Dunaj 1412, Bukarešta 56.50, London 458.50, Budimpešta 0.1312.

Kako je dr. Korošec gazil ustavo in zakone

Številni nepobitni dokazi korupcije, ki so jih uvedli klerikalci, se vsak dan množijo. Danes naj navedemo nov eklatanten primer, kako se je delalo v ministristvu prosvete, ki ga objavlja beograjska «Reč».

Evo ga:

Minister dr. Korošec je s svojim odlokom SNBr 23979 z dne 13. oktobra vstrel svojemu šefu kabineta Josipu Ovsenku (bivšemu profesorju ljubljanske realne gimnazije) v leta ukazuje profesorske službe za položajno in temeljno plačo dobo od 11. aprila 1916. do 6. septembra 1920; torej 4 leta, meseca in 25 dni. V tej dobi je Ovsenek bil 2 leti, 6 mesecev in 23 dni kot študent rezervni oficir v avstrijski vojski, ostali dve leti pa je kot dijak bil na univerzi!

Dr. Korošev odlok je povsem nezakonit, ker «Uredba o reguliranju položaja nastavnika srednjih škola, ratom ometanih u polaganju državnih izpitov» korigira samo odredbe srbijanskega srednješkolskega zakona in priznava vračunavanje vojnih službenih let samo onim profesorjem, ki so pred letom 1914. diplomirali ali absolvirali filozofsko fakulteto. Ovsenek pa je 1914. bil šole študent IV. semestra. Priznanje vojnih let je torej docela nemotivirano.

A to še ni vse. Dr. Korošec je z novim odlokom SNBr 25099 z dne 22. oktobra prevedel Ovsenka iz pripravne (IX.) skupine s prvo stopnjo osnovne plače kar v VII. skupino, I. kategorije s tretjo stopnjo osnovne plače in s tem pogoltil tudi 18. in 24. Uradniškega zakona, ker je Ovsenku dal definitivnost in ga prevedel v višjo skupino na lastno pest, brez komisije, ki bi to morala oceniti po zakonu.

Tako delajo klerikalni antikorupcionisti, ki pravijo, da «preganjajo korupcije». Glavna kontrola bo seveda to protizakonitost razveljavila.

Nova angleška vlada

London, 8. novembra.

Vodja zmagovite konservativne stranke Stanley Baldwin je včeraj popoldne sestavil listo nove vlade in jo predložil kralju v podpis. Kakor znano, šteje angleški kabinet največ članov izmed vseh držav na svetu. Vajnejša mesto so zasedena sledeče:

predsednik: Stanley Baldwin,
zunanje zadeve: Austen Chamberlain,
financa: Winston Churchill,
vojna: sir Laming Worthington-Evans,
notranje zadeve: sir James Jonson Hicks,
zrakoplovstvo: sir Samuel Heare,
kolonije: lord Amery,
mornarica: William Bridgeman,
trgovina: sir Philipp Lloyd-Creame,
zdravstvo: Neville Chamberlain,
poljedelstvo: Edward Wood,
prosveta: lord Eustace Percy,
socijalna politika: sir Artur Steel Maitland,
Indija: lord Birkenhead.

Najbolj preseneča angleško javnost imenovanje Churchilla za finance in Chamberlaina za zunanje zadeve. Sicer so konservativni listi že pred dnevi omenjali obe kombinaciji, vendar pa izven ožjega Baldwinovega kroga ni nihče resno računal s to zasedbo portfeljev. Churchill je sicer eden najposlednejših med vodilnimi angleškimi voditelji, udeleževal pa se je doslej na vseh drugih poljih, samo ne v financih. Chamberlain nasprotno je veljal doslej za izrazitega finančnega strokovnjaka. Zakaj je Baldwin, ki je postopal pri sestavi vlade popolnoma avtokratično, oha resota naravnost zamenjal, o tem se mnogo ugiblje, gotovega na ne ve nihče.

Winston Churchill je začel svojo sijajno politično kariero v konservativni stranki, iz katere pa je pred kakimi 20 leti izstopil in prešel k liberalcem, kjer je bil vodja desnega krila. Še le v zadnjem času se je vrnil h konservativcem. V obeh strankah je igral vodilno vlogo in bil nešteto krat minister v najrazličnejših resortih; bil je sijajni mornariški minister, ki je vzbujal s svojimi ekspoziciji pozornost po vsem svetu, vojni in zrakoplovni minister, upravljal je zrakoplovstvo, organiziral municijo, vodil kolonialno politiko. Znaana ponesrečena dardanelska akcija med svetovno vojno je njegovo delo; njen neuspeh ga je prisilil k odstopu. Poleg politika je tudi vojak, in to dober in drzen oficir; dosegl je čin polkovnika. Churchill izhaja iz najvišjega angleškega plemstva malboružskih vojvodov star je ravno 50 let. Njegovo imenovanje za finančnega ministra se razlaga kot vaba za liberalce, ker je Churchill nasprotnik zaščitne carine in se je baš radi tega vprašanja svoj čas ločil od konservativcev.

Austen Chamberlain, novi zunanji minister je sin slovitega angleškega politika Joe Chamberlaina je star in veren konservativec. Bil je tudi že gospodarski minister, a vedno le v finančno gospodarskih resortih. V zunanji politiki je docela nepopisan papir in je bilo morda haš to dejstvo odločilno, da si ga je izbral Baldwin, ki si noče preudielmiti, obenem pa bi si rad sam ohranil odločilen vpliv na ta resort. Ljudje, ki ga poznajo, nanovečujejo, da bo vodil strogo angleško zunanjo politiko in da se bo malo oziral na raz-

na gesla o človečnosti in mednarodnem pobratenju. Ostal bo tudi v zunanjem resortu strogo računaloš finančnik. Star je 61 let in v socialnem oziru tako odločen demokrat, da je dosledno odklanjal ponovno mu ponujane plemiške naslove.

Večina časopisja je ugodno sprejela novo Baldwinovo vlado. Listi pozdravljajo zopetno ujedinjenje konservativne stranke, ki se izraža v sestavi kabineta, ter povdarjajo, da je nova vlada močnejša kot zadnja Baldwinova vlada.

STANLEY BALDWIN

novi angleški ministrski predsednik. Baldwin je rojen 1. 1867. Bil je že skozi 20 let med odličnejšimi politiki konservativne stranke, ki ga je poslala parkrat tudi v vlado, vendar pa ga niso smatrali nikdar za izrazitega voditelja. Na površje je prišel še le pred leti po smrti Bonar Lawa, obnesel pa se je tako dobro, da je danes splošno priznan konservativni leader. Ministrski predsednik je sedaj v drugič.

Preokret k boljšemu na Kitajskem

Že pred dnevi so se pojavile vesti, da je v kitajski meščanski vojni nastopil odločilni preobrat. Sedaj ga potrjuje tudi Reuterjevo poročilo, ki naznaja, da je Vu-pej-fu zapustil ostank svoje armade, nahajajoče se med Pekingom in Tientsinom, se ukrcal na ladjo in pobegnil proti jugu. S tem bi bila državljanska vojna med obema glavnima pretendentoma za promoč v Kini zaključena v korist Čang-tso-lina.

Sedaj je tudi razviden razvoj in potek dogodkov, ki so prinesli tako nenaden preokret v notranjih zmedah Kitajske. Pekinške vlade niso strmo glavili pekinški politiki, marveč en del pekinkške armade pod poveljstvom Feng-ju-hsianga jo zapustil bojišče, udaril na prestolico in jo v največji naglici zasedel, nato pa enostavno razpustil vlado predsednika Tso-kuna. Vendar se uspeh sprva ni zdel sigurn, ker se je glavnemu faktorju pekinkške vlade, generalu Vu-pej-fu posrečilo priti na varno k četam, kjer je poskusil oborožen odpor. Toda pokazalo se je kmalu nemogoče, boriti se na dve fronti, proti Čang-tso-linu, ki je pritiskal iz Mandžurije, in proti Feng-ju-hsiangu, ki se je pripravil, da odmaršira iz Pekinga na Tientsin. Vrh tega se je pokazalo, da mu čete niso več zanesljivo vdane, odkar se je razkril njegov opasni položaj; vdale so se nastropnikom v velikih množicah, na kar je naposled Vu-pej-fu zapustil armado in se podal po morju proti jugu.

In vendar bi bilo še vedno prerano, računati z gotovostjo na takojšnji konec državljanske vojne. Vu-pej-fu ima na jugu še vedno precej močno za-slabo, pred vsem armado province Kiang-tse, ki je še pred nedavnim doslegla zmago pred Šanghajem. Ni izključeno, da je namenjen, zbrati tam kaj svoje sile za obrambo in poskusiti zmagati svoje oiačene nasprotnike. Še le ako bi se izkazalo, da je to nemogoče, šele tedaj bi zares nastala ugodna situacija za definitivno notranjo konsolidacijo Kine.

Med tem se vršijo že posvetovanja med Feng-ju-hsiangom, ki je sestavljal v Pekingu novo vlado in Čang-tso-linom; kako razmerje odstopa med njima, je še negotovo, gotovo pa je, da si bo lasti lodločilno besedo dosedanj mandžurski gospodar. Iz Kantona se poroča istočasno, da se pripravljata Sun-tat-sen, da stopi v direktne stike z novimi pekinkskimi politiki, da se negotovi bodoče razmere med severom in jugom. Vzpričo velikih načelnih razlik, ki obstojajo v tem pogledu, ni misliti, da bi se mogel sporazum doseči zlahka. Ali prvi, in to odločilni korak je storjen; Kitajska si je ustvarila temelj, na katerem se da doseči notranji mir in red.

London, 6. novembra. z. Reuterjev urad poroča iz Tientsina, da je general Feng-ju-hsiang popolnoma porazil čete Vu-pej-fu, ki je pobegnil iz Tientsina v južne province.

V zvezi s to vestjo javljajo iz Kantona, da je stopil Sun-tat-sen v zvezo z generalom Fengom, da bi skupno uvedla akcijo za pomirjenje in konsolidacijo cele Kine.

Peking, 6. novembra. z. General Feng-ju-hsiang je pustil sinoči zasedati cesarski del mesta in cesarsko palačo. Tekom

noči je blesil cesar zapustil z rodbino dvor in se preselil k svojemu očetu Sunu, ki je nekdanji vodil regentstvo. Pred svojim odhodom se je mladi razcesar ponovno slovesno odkregel vsaki pravici do kitajskega prestola.

London, 6. novembra. s. Provizorična vlada v Pekingju je bivšega cesarja in njegovi dve ženi izgnala iz cesarske palače. Kakor poročajo, je vlada storila ta novi akt nasilja po navodilu sovjetskega poslanca in z njim tesno zvezanega Sun-tatsena. Izgon cesarske rodbine se označuje kot prvi korak za ustanovitev »rdeče kitajske republike«.

Ustanovitev Moldavske republike

Koncem oktobra je v Harkovu prišel zborovati izvršilni kongres komunistične sovjetske republike ukrajinske. Tu se je na eni prvih sej slovesno proglasila ustanovitev moldavske sovjetske republike. Predsednik sovjeta narodnih komisarjev republike Ukrajine, Cubar, je izjavil, da v nekaterih predelih na teritoriju odeske in podolske gubernije prevladuje prebivalstvo moldavskega jezika. Ti Moldavci so na mnogostevilnih zborovanjih zahtevali, da se osnuje moldavska politična enota na načelu narodnega združenja, na temelju prijateljskega sodelovanja z ostalimi narodi, nahajajočimi se v sestavi sovjetske Unije. Cubar je dejal, da znaša število teh ruskih Moldavcev do 400.000. Ako pa pogledamo rezultate sovjetskega uradnega štetja iz l. 1920, vidimo, da znaša celokupno število vseh Romanov v Ukrajini le 262.574 duš, k čemer nam je pristeli še kakih 16.000 raztresenih po ostalih deželah Rusije, tako da znaša število vseh Rumunov ali Moldavanov v vsej Rusiji samo 279.158.

S tem se je slovesno osnovala nova narodna republika v okviru sovjetske Unije. Faktično se je ruska Moldavija stvorila že pred meseci in na letošnjem moskovskem kongresu sovjetske Rusije so bili tudi moldavski delegati že zastopani. Kak smisel ima ustanovitev nove moldovanske republike, si ni težko predstavljati. Naglasili pa so to ustanovitelji sami v svo jasnosti in agresivnosti.

Istočasno ko se je vršila slovesna proklamacija nove republike, se je zbrala v Harkovu na trgu pred zborovalnico ukrajinskega kongresa množica »delavcev in kmetov«, beguncev iz Besarabije, ter pričeli zborovati. Med njimi so imeli glavno besedo vodje onega upora, ki se je izvršil zoper rumunske oblasti v Besarabiji sredi septembra, s središčem v Tatar-Bunaru. Ti begunci so popisovali nedavni upor ter grozotni način, s katerim so ga Rumuni udušili, nadalje pa so zlasti naglašali, v kako težkem položaju se nahajajo Rusi v Besarabiji, kako so ruske šole zaprte, časopisi prepovedani, kako so Ruse povsod zapodili iz služb in jih vse obdolžujejo, da simpatizirajo z boljševiki. Na te lamentacije so odgovorili predstavniki ukrajinske sovjetske oblasti, med njimi je dejal komisar Budenkov: «V istem času, ko mi ustanovljamo moldavsko republiko, streljajo onstran kordona naše brate Ukrajince in Besarabce. Nova sovjetska republika se ustanavlja z geslom: «Roke proč od Besarabije!»

Rusi so dosledni v tem, da niti v «Moldavski republiki» niti v Besarabiji nikdar ne imenujejo domačinov z nazivom Ru-

Pride!
Kdo pride?
Ona pride!

Radičev napovedani punt

Radič: Korajža pa šnajt, pa bežat, ko je kaj...

Danes zadnjičkrat monumentalni Ossi Oswalda-film Colibri

Predstave ob pol 5, pol 8 in 9. uri

Kinu Ljubljanski dvor

muni. Kako naj jim služi nova Moldavija, so tedaj pokazali dovolj odločno in temu primerno bo njihova nadaljna politika v besarabskem vprašanju. Sedaj organizirajo sovjetske oblasti po vsej Ukrajini zborovanja za osvobodjenje Besarabije.

Politične beležke

— Korošec se prepira. V četrtek popoldne, tako registrirajo beograjske novice, je med Korošcem in Predavcem prišlo do ljutega prepira na skupščinski tarsi. Zanimivemu konfliktu je prisostvovalo več poslancev, med njimi tudi ginjač pop Gjoka Popović, ki je miril Predavca. Toda zatrjuje se, da Predavec ni bil kriv, temveč je Korošec napadel Predavca. A kaj se je Predavec zameril srditemu doktoru Korošču? Pravijo, da zato, ker posebno vneto propagira vzajemnost bloka, skupno volilno akcijo in druga ljubozniva sporazumaska včipavanja.

— Tajnost noči ali radičevska izpletanja. Strahopetno Radičevu dezertacija je treba kakorkoli opravičiti pred nevoljnimi masami, zato «Hrvat» piše v uvodniku gorostasno fabulo o tajnosti predsedniške noči. Imenovanje vlade bi bilo po njegovem moralo ostati tajno vsaj toliko ur, da bi novi notranji minister odredil telefonično aretacijo Stjepana Radića. Toda Radič je vse izvolal še isto noč in ni počakal, da postane plen beograjske hajdučije... Kako smešna izmotavanja, ko menda v Beogradu ni človeka, ki Radiču ne bi želel srečno pot. A Bog vedi, kam bo Radiča še gnal strel pred P. P. Govori se po Zagrebu, da se bo s tamburico pojavil v Zenevi, da se bo ponovno vpisal v diplomatsko šolo v Parizu, da bo v Berlinu povodom nemških volitev proučeval nove metode mirovotvorstva, in tako. V ostalem kamorkoli pojde, daleč lahko pride. Pasoš ime za leto dni in za večino evropskih držav, saj pa je tudi njegova republika vsemu svetu dika... HRSS in boljševiki plačajo potne stroške in to je glavno. Ako bi novemu režimu količkaj bilo do Radičeve osebe, ne bi slepo verjel poročilu o Radičevem begu, temveč navzlic vsemu pogledal za njim okrog. Tako pa ima vesoljna jugoslov. policija mir in Radiču resnično nima nihče želeli drugega ko — adijo!

— Kaj počenjajo mirovtvorci. Splitski «Živo» objavlja razna nečedna razkritja o Radičevem zaupniku za Dalmacijo, don Petru Gjuriću. Ta dični mirovtvorac je bil te dni prijavljen splitskemu državnemu pravdnistvu zbog goljufije, poneyver zlorab uradne oblasti in konkubinata. Sirovašni občani lečeniške občine, kjer je ta apostol seljaških pravic uganjal svoje manipulacije, osobito pri aprovizaciji, tripijo milijonsko škodo. Najbolji nečuvno pa je, da so obtožni spisi proti don Petru bili nedavno noč ukradeni iz sobe preiskovalnega sodnika. Vse dosedanje zasledovanje za spisi je ostalo brezuspešno, ker so gotovo bili uničeni. S tem se seveda ni izključeno, da se iztaknejo in razpalijo vsega množni radičevski elementi, ki se drugače v javnosti gotovo gerirajo kot apostoli seljaških pravic in ogroženega hrvatstva.

— Klerikalni manifest. Klerikalci so včeraj izdali svoj «manifest», kateremu se vidi, da je napisan še popolnoma pod vtisom prve konsternacije nad padomom klerikalne politike. Manifest se glasi: Korakali smo po potu do samostojne Slovenije, do popolne ravnopravnosti in po-

stene uprave. Toda odstopiti smo morali od tega pota, čeprav smo imeli z enakomislčniki Srbi in Hrvati v narodni skupščini večino, ter prepustili usodo naših narodov trem žlim duhovom: Pašiču, Pri-bičeviću in Zerjavu. Na ta način je zopet odprta pot nasilju in brezmejni korupciji Svoboda, pravica in poštenost se jim morajo umakniti. Stranke, katerim je sedaj izročena vlada, nimajo niti večine med ljudstvom. Da bi si to večino pridobile, bodo pozvani narodi na volitve. Vsa nasilna sredstva bodo uporabila, da dosežejo svoj cilj ter da daljšo dobo zaprosita narodom, ki si žele miru, reda in sporazuma. Niti trenutek ne dvomimo, da slovenski narod svojih političnih idealov v novi državi tudi ob teh volitvah ne bo zapustil. Slovenska individualnost, najširša svoboda in vsestranska poštenost stoji v vrsti slovenskih idealov med prvimi. Vsi ti ideali se dajo doseči z razvizio ustave in z zakonom. Eno pa bo treba za predstojajoče volitve pred vsem poudariti: Spoštovanje ljudske volje se mora jasno v ustavi zajamčiti! Tudi v tej smeri se mora ustava jasno in temeljito spremeniti. Ljudska volja mora biti prvi suveren v vsaki državi! Svoboda pri novih volitvah ne bo veliko. Ljudstvo bo do hoteli priti, da s pasjo ponižnostjo poljublja njihovo šibo in odobrava njihovo korupcijo ter nepoštenost. Slovenski narod se sili ne bo uklonil, nikdar, nikdar! Živela Slovenija! Živela svoboda! Živela poštenost! Za njo v volilni boji!

— Proglas širšega bloka. Oglasil se je tudi že «širši blok», v katerem zastopa pobeglega Radiča gospod Maček, ki je na proglasu podpisan poleg Davidovića, Korroča, Spaha in — Nastasa. Proglas pravi: Vlada narodnega sporazuma, ki je preganjala korupcijo in pospeševala poštenost, vlada zakonitosti in reda, ki je razpolagala v narodni skupščini z ogromno večino, je bila na neparlamentaren način primorana dati ostavko. Stranki narodne mržnje, stranki korupcije, nasklaja in nezakonitosti predstavlja v narodni skupščini manjšino. Da bi se dokopali do večine, mora ljudstvo zopet na volitve. V ta namen so že začeli organizirati in oboroževati svoje pristaje. Stranke narodnega sporazuma se obračajo vedreje čela na ljudstvo, ne boječe se njegove sodbe. Prepričane so, da bo ljudstvo samovoljno imelo zaupanje, da bodo branile v večjo odločnostjo parlamentarizem, čuvala suverenost ljudske volje, iz katere prihajajo vsa ustavna prava, in preprečevale vmešavanje neodgovornih činiteljev v svobodnem odločevanju narodov. Stranke narodnega sporazuma izjavljajo z obžalovanjem, da jim je sedaj vsled sile otežkočeno nadaljevati uspešno borbo proti korupciji ter je za sedaj onemogočeno najdene krivice postaviti takoj pred sodišče. Korupcija je poklicana na vlado, da izvede volitve in z nasiljem prisili ljudstvo, da bi odobrilo nadaljevo izkoriščanje in plačkanje, ki se vrši nad njim. Stranke narod. sporazuma prepričajo z mirnim srcem ljudstvu, da izvoli ali poštenost ali korupcijo, bratski sporazum ali medsebojno mržnjo in borbo, ustavnost in parlamentarizem ali pa absolutizem in nasilje.

Dr. Oetker-jev recivni prašek

Dobiva se povsod ali pa pri Josipu Reiču v Mariboru

Iz Primorja

— Mačkoviče v Istri so po dolgih letih dobile lastno šolo, katere poslopje je bilo 5. t. m. slovesno blagoslovljeno. Lastno šolsko poslopje je bilo že dolgo želja vseh vaščanov, ki sedaj žele le še to, da bi njihova deca v novi zgradbi dobivala pouk v materinem jeziku.

— Samomorilni poskus jetnika v tržaških zaporih. V tržaški ječi v ul. Coroneo je bil že delj časa zaprt 26 letni Vitellio Matanio iz južne Italije. Ječa pa mu je presedala, zato si je hotel pretrgati nit življenja in si je v ta namen porazal s steklom pozapestjih in vratu. Jetnikovo nakano pa je pravočasno opazil čuvaj in je poklical zdravnika, kateri je Matanijo obvezal in ga postavil pod nadzorstvo.

— Kaka vplivajo državni prazniki na delo. Zadnji prazniki v Italiji so povzročili v tržaškem pristanišču neprijetne zmešnjave. V skladiščih se je namreč nakopičilo nad 1400 vagonov zaostalega blaga. Dohajajoče ladje nimajo sedaj kaj odložiti svojih tovorov in lastniki ladij resno ugibajo, kako bi odpogli temu zlu.

— Smrtna nesreča na železniški postaji pri Ležem. V četrtek zjutraj je železničar Anton Grbec, nemeščeneč ležške postaje, našel blizu proge na tiru strašno razmesarjeno človeško truplo. Ena noga je bila popolnoma odtrgana od telesa. Železničar si je ponesrečence natančneje ogledal in je z grozo ugotovil, da je mrlič njegov tovariš Ivan Hrovatič, ki je bil zaposlen na ležški postaji kot čuvaj. Mož se je v sredo zvečer po službi napotil domov v Čepno, toda idoč po tiru, je pridrvel za njim vlak, katerega brčias ni slišal ter ga povozil. Tragično pri tej smrti je to, da je pokojnik isti večer daroval za vdovo nekega ponesrečenega tovariša 2 liri. Par ur kasneje pa je njega samega doletela enaka smrt.

Naši kraji in ljudje

Novi ministri

Večina novih ministrov so politiki, ki so znani tudi širši javnosti ter so že opetovano bili na krmilu države.

O Nikoli Pašiću, Svetozarju Pribičeviću, Gregorju Žerjavu govori danes vsa država. Ljubljanski klerikalno glasilu je krstilo vladno na cionalnega bloka po teh treh imenih. Znan državnik je tudi podpredsednik min. sveta Marko Trifković. Bil je opetovano minister in ministriki predsednik. Moč šestdesetih let, žil in živahen, trezen v svojih nazorih, pravi prototip simpatičnega ljubeznivega Sumadince. Novi minister pravde dr. Edo Lukinić je dobro znan tudi našim Slovincem. V bližnjem Karlovcu ima svojo odvetniško pisarno. Že v nekdanje zakonov Marko Gjurčić je bil prvak srbsko-hrvatske koalicije in prvi predsednik hrvatskega sabora. V prvi jugoslovnski vladi in pozneje v dem. soc. kabinetu je bil dr. Lukinić minister pošte in brzojava, l. 1922/23 pa predsednik Narodne skupščine. Dr. Lukinić je blizu 60, toda po duhu, borbenosti in celim svojem ljubeznivem značaju mladenič. Minister za izenačevanje zakonov Marko Gjurčić je bil opetovano minister pravde in predsednik radikalnega poslanskega kluba. Dr. Momčilo Ninčić se stalno vrača v zunanji resort. Po poklicu je vseučiliški profesor. Minister ver. Miša Trifunović je profesor; kot prosvetni minister v homogeni radikalni vladi, si je znal pridobiti spoštovanje in ugled zlasti med učitelstvom. Nikola Uzunović (gradjevine), Velja Vukićević (pošte in brzojave), Krsta Miletić (poljoprivreda) so znana imena prvakov radikalne stranke.

Novi minister trgovine in industrije dr. Prvoslav Grisogono je vodja dalmatinskih hrvatskih demokratov, moč globoko izobrazbe in širokega pogleda. V prošli vladi narodnega bloka je bil minister pravde.

Širšim krogom znan je tudi novi minister prometa Andra Stanić. Za časa mirovne konference je deloval kot ekspert v naši pariski delegaciji. Leta 1922 je bil minister prometa. Minister Stanić je eden izmed najodličnejših mlajših voditeljev radikalne stranke.

Prvič sta v vladi ministri vojne in morarice general Dušan Trifković ter notranji minister Božo Maksimović. Minister general Trifković je star 42 let in je izredno sposoben in ljubezniv človek, impozantne postave in prikupljivega nastopa. Doslej je bil poveljnik prve konjeniške divizije v Zagrebu. Od leta 1919, do 1920, je bil kraljev adjutant. Dušan Trifunović je bil eden naših najboljših častnikov v svetovni vojni in je bil poveljnik štaba jugoslovnske varldarske divizije. Odlikovan je s Karagorgijevo zvezdo III. in II. reda.

Novi minister za notranje posle Maksimović, je rojen leta 1886. v Knju pri Kragujevcu. Doprtil je pravne nauke v Beogradu ter položil sodni in odvetniški izpit. Ves čas vojne je bil na fronti. Dne 18. marca 1923. je bil izvoljen za poslanca radikalne stranke v mestu Beogradu, kjer je bil dotlej mestni svetnik in je imel tudi sicer razne funkcije. Za vojne se je udeleževal vseh bojev kot kapetan. Božo Maksimović velja kot zelo zmožen mož in je izredno energičen.

Od nedelje 9. novembra dalje

Lya de Putti
Paul Wegener

v krasni moderni drami

Otok solz "S. O. S."

Kino „Ljubljanski dvor“

Pravoslavni sinod v Sremskih Karlovcih

V četrtek je pričelo v Sremskih Karlovcih pod predsedstvom srbsko-pravoslavnega patrijarha Dimitrija iz Beograda zborovanje pravoslavnega škofovskega sinoda, ki se ga udeležujejo vsi srbsko-pravoslavni škofi. Na dnevnem redu je več jako važnih vprašanj, med drugimi tudi odločitev glede vprašanja udeležbe na ekumenskem sv. sinodu, ki ga je sklical jeruzalemski patrijarh v Jeruzalem in katerega se udeležijo patrijarhi in episkopi vseh pravoslavni ver. To bo nekak svetovni sinod pravoslavne cerkve.

Skofovski sinod v Sremskih Karlovcih bo razpravljal dalje o izredno važnem vprašanju unifikacije koledarja in zavzel tudi stališče srbsko- in grško-pravoslavne cerkve napram unifikaciji julijanskega in gregorijanskega koledarja. Na dnevnem redu je tudi imenovanje več novih pravoslavni škofov. Med drugimi bo imenovan nov episkopat za Tuzlo, ker je bil dosedanji tamkajšnji škof premeščen v Vršac. V Bihaču v Bosni se ustanovi nova škofovska diocesa. Skofovski sinod bo zboroval štiri dni in izvršil tudi novo lacijsko cerkvenih zakonov.

Naša vojska in narod

Cerknika, 7. novembra.

Pretekli mesec je imel 16. artilerij-ski polk med Begunjami in Bezuljakom strelne vaje. Vojaštvo s častniki vred je bilo nastanjeno v Cerknici. To so bile po vojni prve vojaške vaje v naših krajih. Kakšna razlika med tedaj in sedaj! Včasih je bilo ob takih prilikah v prostih urah polno vojaštva po cestah in gostilnah in ni bilo brez incidentov, sedaj pa bi kmalu ne vedeli, da so voljaki pri nas. Nobenih nepri-lik niso povzročali in ljudstvo ni imelo nobenih pritožb. S svojim mirnim vedenjem so znatno olajšali ljudstvu breme nastanitve.

Častniški zbor s svojim poveljnikom g. polkovnikom Lazarjem Milovanovićem si je v teku svojega kratkega bivanja med nami prilobil vsestranske simpatije. Par dni pred odhodom se priredili častniki tovariški večer, na katero so povabili zastopnike vseh uradov, duhovščine, društev in lepo število ostalih državljanov. Po stregli so z miznim prigrizkom in z dobro vinsko kapljico. Sviral je oddelek godbe dravske divizije. Večer je otvoril z lehim nagovorom g. polkovnik Lazar Milovanović. Izjavil je, da je imel s tem večerom namen, da se s svojimi častniki spozna s civilnim prebivalstvom, da se navežejo z njim prijateljski stiki in da dokaže, da vojaštvo v naši državi ni kasta, ljudstvo tuja in sovražna, temveč da se čuti z njim kot nedeljiva enota naše narodne jugoslovnske države. Domoljubni govor g. polkovnika je navdušil vse navzoče. Odgovorila sta mu župan Matija Obreza in sodni predstojnik dr. Jože Ravdek, ki sta se mu iskreno zahvalila za povabilo. Nato se je razvila živahna zabava s plesom, ki je trajala pozno v noč.

Čez par dni so se Cerkniani revanžirali. Priredili so častniškemu zboru v slovo leno odhodično. Odzval se je bil vse oficirski zbor. Izmenjale so se zopet obojestransko lepe in iskrene besede. Zabava je bila zopet jako živahna in neprijetna. Vsem civilistom se je bralo na obrazu in očeh, da kmaj sami sebi verjamejo, da je mogoče tak preokret, posebno še, kdor je pomislil na še nedavno dobo, ko so se šopirili pri nas po jeziku, rodu in mišljenju tuji nam oficirji, ki so bili vse prej, kakor prijazni našemu narodu.

Pravkar smo štali v časopisu, da je g. polkovnik Lazar Milovanović imenovan za poveljnika jadranske artilerijske brigade in da odide v Mostar. Iskreno mu čestitamo, obenem pa obžalujemo, da zapusti Slovenijo, kjer si

je s svojim ljubeznivim nastopom pridobil pri vseh slojih velik ugled in spoštovanje.

Otvoritev progd Veles-Štip

Če se otvori, se ne otvori, če se ne otvori, pa se otvori.

Končno je železniška proga Veles-Štip vendarle izročena prometu. Otvoritev sama pa je bila dokaj nenavadna. Prometni minister prof. Sušnik je namreč trikrat zaporedoma izdal naredbo, naj se proga otvori, potem zopet naj se ne otvori, in končno naj se vendarle otvori. Slavnostna otvoritev bi morala biti že 1. novembra, toda radi ministrove zmede je bilo treba čakati še par dni, da je minister svoj preklcik zopet preklcal. Poznalo se se pa tudi na tem odhodne bolečine bivše vlade.

Med Velesom in Štipom vozijo sedaj redni vlaki in prevažajo ljudi in blago. Preprosti narod v južni Srbiji, ki poprej ni poznal železniških naprav, je nove zveze jako vesel. Na dan otvoritve je bilo vse praznično, ljudstvo se je zbralo ob progi od vseh strani ter je radostno vzkliskalo prvemu vlaku. Zaenkrat se vrši promet iz Velesa v Štip in obratno po enkrat na dan, sčasoma se uvede več vlakov. Sedanja zveza ima glavno nalogo, oskrbovati redni promet z glavno proggo Skopje-Djerdjelijska.

Železnica se je gradila pod nadzorstvom posebnega avtonomnega odbora, ki je šel tri člane in kateremu so bile roke glede finansiranja popolnoma proste. Samo temu odboru se je zahvaliti, da se je proga normalnega tira, dolga 52 km, dogradila v razmeroma kratki dobi enajstih mesecev. Po zaslugi njene prizdevnosti in štedljivosti se je potrošilo dobrih pet milijonov Din manj kakor je bilo predvideno v prvotnem proračunu. Člani odbora troje so bili: Pera Milenković, načelnik ravnanstva za gradnjo železnice; inženjer Zdravko Vasković ter inženjer Milutin Melika. Gradbeno dela so nadzorovali inženjerji Dragomir Ivković, Ziba Točurović, Svetozar Bogičević ter Safedina Muftić, musliman iz Bosne. Tem možem se ima južno Srbija v prvi vrsti zahvaliti, da je dobila zvezo med Velesom in Štipom, ki je otvorila svetu lep in bogat kos naše zemlje.

Moderniziranje Beograda

Beograd je po svetovni vojni sicer močno napredoval no številu prebivalstva in menda tudi ni mesta v naši državi, kjer bi se toliko gradilo, vendar pa se še vedno pozna v njem sledovi prejšnjih grozot. Zlasti čisto in ulice, ki so med vojo močno trpele, so v zelo slabem stanju in posebno tlak je močno razoran.

Sedanja občinski svet je izdelal obsežne načrte o nivelaciji in tlakovanjem cest in namerava najeti za izvršitev tega važnega projekta ogromno posojilo v znesku 600 milijonov dinarjev. V torek se bo vršila izredna seja občinskega sveta, ki bo razpravljala o sprejemu predloga. Glavna določila načrta so:

Tlakovanje in vzdrževanje tlaka v področju mesta prevzame mestna občina, stroške za tlakovanje cest posameznimi poslopi pa plačajo deloma tudi hišni lastniki. Material za tlakovanje se bo nabavljalo iz velikih kamnolomov v bližini zdravilišča Kevljaka, ki se nabavljajo na državnih tleh in se bo naprosila vlada, da prepusti občini njih eksploatacijo brezplačno.

Jackie Coogan
pride v
Elitni Kino Matica

Samo še danes in jutri

si lahko ogledate prekrasni film

Viljem Tell

(Svicaški Matija Gubec)

Izven programa: Gaumont-tehdnik

Vsled dolžine filma predstave ob 3., 5., 7. in 9. uri.

Elitni
Kino Matica

S tem bi bila izločena špekulacija dobaviteljev, mestna občina pa bi si prihranila znatne vsote. V svrhu prevoza materiala v Beograd se zgradi iz Kevljaka do Zvornika železniška proga, ki bi veljala okoli 20 milijonov dinarjev. Stroške za to proggo bi prevzela mestna občina sama in bi se krili iz nameravanega velikega posojila. Nova proga se bo s postranskim tirom spojila s Šabcem, odkoder se bo odpravljala potem material iz kamnolomov po Savi v Beograd. Ker se nahajajo v bližini kamnolomov tudi veliki gozdovi, bi mogel dobivati Beograd od tam tudi kurivo, ki bi bilo veliko cenejše, kakor je dobavljajo sedaj razni podjetniki iz notranjosti dežele. Za vzdrževanje tlaka se ustanovi pri državni hipotekarni banki poseben fond z naslovom: fond za vzdrževanje cestnega tlaka v področju beogradske občine. V ta fond bi se stekal tudi del direktnih davkov.

Med prebivalstvom vlada za izvedbo teh načrtov izredno zanimanje in čaka zato vse z veliko napetostjo rezultat torkove seje občinskega sveta, ki bo pomenila nedvomno pričetek nove dobe v razvoju naše prestolice, pričetek modernizacije Beograda po vzgledu zapadnih evropskih mest.

Dopisi

MEDVODE. Sokolsko društvo v Medvodah uprizori v soboto dne 8. t. m. ob 8. uri zvečer in v nedeljo dne 9. t. m. ob 4. uri popoldne ljudsko igro »Tri sestice«. Vstopnina prostovoljna.

KRANJ. Kolo jugoslov. sester v Kranju namerava otvoriti šivalnico. Poučevalo se bo: krojno risanje za perilo in obleke, izdelovanje in predelovanje oblek, vezanje za obleke itd. Prijave sprejema društvena tajnica učiteljica J. Bizjak v pungenški šoli od 1. do trideť na 2. popoldne do 12. novembra. — V Kranju je umrla v četrtek gospa Marija Suhadolnik, mati sodnika pri upravnem sodišču v Celju, g. Fr. Suhadolnika ter tašča načelnika gorenske sokolske župe g. Frana Ažmuna in g. Janka Ravnika.

NOVO MESTO. Narodna štaltica v Novem mestu priredi danes dne 8. t. m. ob 8. uri zvečer v Narodnem domu v prslavo 25-letnice smrti največjega pesnika slovenske moderne — Dragotina Ketteja — recitacijski večer s spominskim govorom. Sodelujeta člana šentjaskobskega literarnega krožka iz Ljubljane gg. Zun in Markič. — Oddolimo se namom nesmrtnega pesnika s čim naštevili nejmim posotom in to tembolj, ker je pesnik preživel v idiličnem Novem mestu svoje najlepše dišaste dni, posnil pesmi in sonete kot jih je pred njim le Prešeren in za njim le Županič, tu trpel in hubil z vso svojo bogato dušo.

LITIJA. Pesne vaje, katere priredi prednjački zbor Sokoia pod pokroviteljstvom častnega damskega komiteja, za članstvo in po njih vabljene goste, se prične v sredo dne 12. t. m. točno ob 20. uri v Sokolskem domu. Podrobnosti glede vstopnine, plesnih ur in drugo, se razglašajo prvi večer. Plesalci in pleske ne zamudite prilike. — Litijski družabni klub »Muh« priredi v ponedeljek dne 10. t. m. ob 20. uri v gostilni Boršček »Martinov večer«. Vstopnine ni. Za zabavo in ples preskrbljeno kot tudi epešno gostjo. Člani in prijatelji kluba iskreno vabljene.

SV. PAVEL PRI PREBOLDU. Cim je nastopilo hladnejše vreme, so zopet pritisnili ljudje in to krepki, najboljših let, hrvatske narodnosti, ki beračijo v naših krajih pod pretvezo, da jim je povodenj uničila vse. Nimajo pa nikakih dovoljenj za nabiranje podpor ter nadlegujejo dan za dnevom ljudi po hišah. Naše ljudstvo je dobro napram siromakom, ni pa v redu, da je izkoriščano od delazmožnih, zdravih ljudi. Skrajni čas bi že bil, da se orožništvo po deželi zani-ma za take sumljive brez dvoma ljudskemu imetu nevarne elemente.

VOJNIK. Podružnica Jugoslov. Matice v Vojniku otvori dne 30. t. m. novi gledališki zastor v posojilnični dvorani, katerega je umetniško izgotovil učitelj Drago Klinc. Obenem se proslavi tudi narodni praznik ujedinjenja Jugoslov-nenov.

PTUJ. Čebelarska podružnica za Ptuj in okolico zboruje v nedeljo dne 9. t. m. ob 14. uri v šoli na Bregu. Prodava postovalni učitelj g. Juranič. Vabijo se vsi člani, posebno pa še do danes nevlanjeni Ptujčani. — Odbor.

MARIBOR. »Učiteljski tovariš« je v št. 43 objavil uvodnik, »Vprašanje naših upokojencev«, v katerem opisuje tužni položaj »kronskih upokojencev«. Koncem uvodnika pa piše dobesedno: »Ne-kaži krivde leži tudi na upokojenih sa-mih, ker se sami izločijo iz organizacij-skih vrst aktivnega uradništva in nekaj tudi na aktivnemu uradništvu, ker ne smatra več upokojencev kot del svojega stanu in del svoje celote«. Resnici na ljubo bodi omenjeno, da smo vsi v Mariboru stanujoči upokojeni učitelji, imajo svoj klub, redni člani društva jugo-slovenskih državnih uslužbencev in upo-kojencev v Mariboru, ki je v naših po-kojninskih zadevah že ponovno na pri-stojnem mestu ukrenilo potrebne korake, za kar smo mu dolžni vso zahvalo. Oba zgoraj navedena očitka nista niti utemeljena, niti umestna. Za izboljšanje našega položaja morajo po našem mne-nju v prvi vrsti skrbeti naši poslanci, ki naj od vlade odločno zahtevajo, da ne-mudoma prečisti skupščini zakon, s ka-terim se odpravljajo »kronske penzije«. Vsaj so naše zahteve v ožgled dejstev, da nimamo privatnega premoženja in drugih dohodkov, prav skromne. Našim poslancem je gotovo dobro znano, da draginja narašča od dne do dne; vsaj so sami, ki so sicer dobro situirani, zahtevali povisek dnevnic na 300 Din, kar jim nikakor ne zavidamo, zahtevamo pa, da nam izposljujejo tudi nekaj »dobrotin« Vsakemu svojo!

DOLNJA LENDAVA. Za dramsatični odesk Narodne štaltice so darovali poduradniki finančne kontrole v Dolnji Lendavi 135 Din in poduradniki finančne kontrole v Pinceh 65 Din. Darovalcem se odbor najlepše zahvaljuje. Naj bi se našlo še mnogo posameznikov, da pripomorejo temu edinemu narodno »kulturnemu društvu v tem narodno ogro-ženemu kraju do obstoja in uspešnega delovanja.

OB **LEKE** **1924**
OB **NA**
OB **ROKE**
O.B **MESTNI TRG 3**
O.B **BERNATOVIC**

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama.

Sobota, 8.: »Sestero oseb išče avtorja.« A.

Nedelja, 9.: »Zora, dan, noč.« Izv.

Ponedeljek, 10.: »Pri Hrastovih.« B.

Ljubljanska opera.

Sobota, 8.: »Cavalleria rusticana.« »V vojnjaku.« C.

Nedelja, 9.: »Trubadur«. Gostuje tenorist dr. M. Moric z Dunaja. Izv.

Ponedeljek, 10.: Zaprto.

Šentjakovski oder v Ljubljani.

Sobota, 8.: »Maks v škripih«.

Nedelja, 9.: »Kirke«.

Mariborsko gledališče.

Sobota, 8.: »Mam'selle Nitouche«. D.

Nedelja, 9.: »Liliom«. C. Gostovanje ge. Juvanove iz Ljubljane.

Ponedeljek, 10.: Zaprto.

Torek, 11.: »Otroci«. D. (Zadnjič v sezoni.)

Sreda, 12.: »Kaj«. Izv. (Premijera.)

Ljubljanska opera. Pri današnji predstavi »Cavalleria rusticana« poje vlogo Turridura zopet domačin — tenorist gospod Ado Darian, ki je pri prvem svojem nastopu dosegel tako lep uspeh in katerega je pozdravila publika z odkritosrčnim veseljem. Posebne opozarjamo, da se poje najprej »Cavalleria rusticana«, za tem šele »V vojnjaku«.

Nedelja v ljubljanskem gledališču. — V nedeljo bo v gledališču izredno lepa predstava. Gostoval bo zopet naš tenorist g. dr. Makso Moric-Adrian v lepi in veliki tenorski vlogi kot Manrico v Verdijevi operi Trubadur. Ta partija nudi pecu priliko, da pokaže vso lepoto in izobraznost glasu. Partija je brezdvomno ena najodličnejših tenorskih partij svetovnega opernega repertoarja. Po dosedanjih uspehih sodeč je g. dr. Moric v tej vlogi izvrstni. Prizdružil se pa bo uspehu opere še uspeh naših odličnih pevki in pevcev: gospe Lovčkové v vlogi Leonore, gospe Thierry-Kavčnikove v vlogi Asu-cene in gospoda Popova v vlogi grofa Lune. Feranda poje g. Zupan. Zasedba

vlog bo nudila občinstvu prvovrsten užitek. — V drami je prva repriza ljubke ljubezanske igre »Zora, dan, noč«. Obe predstavi sta izven.

Komorni večer ob znižanju cenah v Ljubljani

V ponedeljek, 10. t. m. bo izvajala ga Pavla Lovčková s sodelovanjem svoje učenke gđ. Rikičeve 14 najlepših pesemskih umotvorov peterih ru-skih skladateljev. Večina teh pesmi se izvajajo prvič v Ljubljani. Poleg melo-dioznih romane obsega program tudi Kjnjevo pesem razmišljajoče vsebine, v kateri nam prikazuje medsebojno zavidanje neživih in živih bitij, ki bre-pene vsa po boljši usodi kot je njih lastna. Glierova »Rusalka« je moder-na koloraturna »lika gozdne vile z intonacijsko težkimi oblikami in dubo-vito pisanim klavirskim rartem.

Od Gričauhnovih skladb je karakteristična »Solze« in divna, čustva polna »Noč«. Utrinitje zvezl — polnoč-no razpoloženje — nežna porzija vse-skozi, Istotako priprosta, a tem bolj v srce segaajoča sta »Snomina« in »Vdo-va« od istega skladatelja.

Musorgski s svojimi svetovnoznani-mi pesmicami »iz otroške sobe« bo zastopan s par najoriginalnejšimi iz-med njih. V teh skladbah, katerim je besedišlo najslam komunist, je ta-ko živo podana cela lestvica otroških čustev od razmišljene pobožnosti do strahu, prefriganosti, trme in jezice, da so te biserne pesmice pravcata gla-sbena fotografija otroške duše.

Sporod zaključuje od istega sklada-telja najoriginalnejši umotvor, pesem pijanke »Hopak«, katero je neki ber-linski kritik nazval »bajni domislek Musorgskij«.

Vstopnice od 18 do 3 Din in besedi-lo v Matični knjigarni.

II. muzikalno predavanje za mladino v Ljubljani se vrši jutri, v nedeljo, ob pol 11. dop. v Filharmonični dvorani. Uvodno besedo govori gospod Josip Brnobič. Operni pevec Drago Hrčič iz Zagreba zapoje sledeče pesmi: Livadič: Dobrotošlica, Lisinski: Njoj, Zajec: Gon-dola, Mlečaka elegija, Hatze: Uvelo listje, Gotovac: U prkos, Momački jadi, Sa-franek: Hasanginico, Bersa: Postolar iz Delfta. Koncert se mora točno začeti, ker nastopi g. Hrčič še isti večer v zagrebški operi.

Izvirna slovenska noviteta v mari-berskem gledališču. V sredo 12. t. m. uprizori mariborsko gledališče v režiji g. Bratine izvirno slovensko noviteto Iva-na Bevka »Kaj«. Dejanje se vrši v za-sedenem ozemlju po svetovni vojni.

Gostovanje znanega baritonista go-spoda Marka Vaskovića v Mariboru v njegovi znameniti kreaciji kot Zrianski se vrši v kratkem. Povisane operne cene. Kuponi, ki veljajo tudi za gg. abonente, veljajo, ako se prijavijo do 10. novembra pri gledališki blagajni.

Antologija hrvatske lirike. Društvo hrvatskih književnikov v Zagrebu pri-pravlja antologijo hrvatske lirike v redak-ciji književnikov gg. Milana Begovića in Lj. Wiesnerja. Knjiga bo obsegala pesmi kakih 20 najboljših lirikov izza hrv. moder-ne.

Gostovanje pevke Eme Destinore v Zagrebu. Češka pevka svetovne slave Ema Destinova pride še tekom meseca novembra iz Prage v Zagreb, kjer bo go-stovala v štirih operah: Tosca, Madame Butterfly, Prodana nevesta ter Aida. Destinova je največja slovenska pevka ter ena najboljših partneric pokojnega Ca-rusa v Ameriki. Nastopala je ponovno z največjim uspehom v new-yorški »Metro-politan«.

...oma jasno, zjutraj megla, v nekaterih

Honoré de Balzac — F. K.:

Zatajena ljubezen

Roman.

Mrzlca se ni več pojavila. Noč je potekla mirno in prihodnje jutro je zdravnik izjavil, da je smrtna nevarnost odstranjena. Vendar se mu je zdelo potrebno opozoriti gospo de Roselijevo, da bo zdravljenje trajalo zelo dolgo in da bi bilo nevarno, bolnika preje odpušiti, predno bi se rana dobro ne zacelila.

Elinora se je silila, da pokaže na zunanost le mrzlo sočutje. Na znotraj pa je vriskala veselja, kadar je pomislila na ta čas, ko se bo v sladkem prijateljstvu posvetila le Léonu. Potem ga vrne sreči, kakor ga je vrnila življenju.

Léon je kmalu lahko sam pokazal ljubeznivi graščakini svojo hvaležnost. Mislil je sicer, da jo je videl prej le enkrat, toda njena lepota, njena strpljiva milina in rahlostnost mu jo je neizbrisno utisnila v spomin.

Obe dami sta le redko zapustili njegovo sobo. Kramljali sta z njim, mu kaj brali in ga od časa do časa zabavali z lahko godbo. Stregli sta mu, kakor Bayardu obe sestrji. Njemu pa se je pravzaprav godilo še boljše. Elinora je neprestano pazila nanj. Ugrabila je njegove želje in jih prej izpolnila, predno jih je izrekel. Vedno mu je znala svetovati najudobnejšo lego in ga nemurno negovala z vsemi tisočerinimi malimi prijetnostmi, ki komaj opažene povzročajo, da se počutimo dobro.

Zdaj je pripovedoval tudi Léon o svojih doživljajih. V Španiji je po krvavi boju obležal težko ranjen na bojišču. Neka žena, ki jo je ganila njegova mladost in njegov brezupni položaj, ga je rešila gotove smrti. Vzela ga je k sebi domov in z vso vneto skrbela zanj. Prišel je že skoro okrevati, ko ga je

prišel guerillista tolpe prišli, da je nemudoma zapustil svojo dobrotnico, da bi ne padel Špancem v roke. Po tihoš naporih in nevarnostih je dospel v Bayonne. Toda bil je preveč nestrpen, da bi tam pričakal svojega ozdravljenja. Utrujenost od pota je končno povzročila ono nesrečo, kateri mora biti hvaležen za tako velikodušno gostoljubje.

Tako jima je pripovedoval svojo povest. Zdaj je Elinora razumela, zakaj tako dolgo ni bilo mogoče ničesar gotovega izvedeti o Léonovi usodi.

X.

Le za ubogo malo Leono je bil prihod tega novega gosta vzrok upravičenih pritožb. Skrbno so ji branili vstop v bolniško sobo, kjer bi bila njena veselo preglasna. Obenem se je Elinora nekako sramovala, da bi jo pokazala Léonu, kakor da bi se bala, da bi ne uganil, kako mu je pravzaprav blizu.

Toda dete je bilo navajeno, da se je ves dan družilo z materjo in zato jo je neprestano iskalo.

Nekoga dne je mala našla vrata v bolniško sobo le priprta. Potihoma jih je odprla in v pomolila svojo ljubko glavo v sobo. Z boječimi in obenem radovednimi pogledi je zrla tujca, ki je še niti poznal ni.

Léon jo je zapazil prvi in prosenečen vzkliznil:

«Kakšno ljubko dete!»

Leona je utekla. Toda njena mati jo je z utripajočim srcem in zardela do senc poklicala nazaj in posadila Léonu na kolena.

Spomini so navalili nanj in omamila ga je ginjenost, ki je sam ni razumel. V tem razpoloženju je z ljubeznijo zrl na otroka in ga obsipal s tisočerinimi nežnostmi. S tresočim glasom je poizvedoval, koliko je stara. Elinora je v zadregu mislila, da je že izdana in je povedala eno leto več.

«Mislil sem, da je mlajša,» je vzdihnil Léon in strmel pred se.

Otrokov strah je prešel in zdaj ni hotel več z naročja svojega novega prijatelja. Tudi on je ni mogel pustiti od sebe.

«Kljub vsemu vaju moram zdaj ločiti,» je smehljaje rekla Elinora. «In vi — tako ste razburjeni, da mi je žal, da sem vam pripeljala otroka.»

«Ah, milostljiva gospa, ko bi vi vedeli, česa vsega me spominja vaša hčerka.»

«Če bi smela sumiti, da ste vi sam junak — one tako zanimive povesti — nisem je še pozabila — potem si lahko predstavljam, kaj vas je ganilo...»

«Tako je! Da, milostljiva gospa, jaz sam sem, izdan in zavrnjen od žene, o kateri sem mislil, da sem njen izvoljenec. Proti svoji volji sem zvest njemu spominu; zdaj žalujem za senco in begam za prikaznijo. Umreti mi ni bilo usojeno, živeti pa tudi ne morem, ker sem za zmirom izgubil svojo srečo.»

S težavo je Elinora zadrževala svoje solze.

«Torej jo še vedno ljubite?» je boječe vprašala.

«Sam ne vem; ne vem, če sem še vedno dovolj slab, da bi jo še ljubil... Toda — nepozabno sladki najini pogovori in blaženi trenutki, ki sem jih z njo preživel, dokazi njene naklonjenosti in prijateljstva in celo njene kaprice... vse to mi ne gre več iz spomina. Požgala je moja dušo, življenje mi je spremenila v puščavo...»

Elinora je prevzela globoka ginjenost, da je vzkliznila:

«O, taka zvestoba mora biti poplačana. Verujte! Nekega dne pride tudi ona, ginjena in skrušena, da popravi krivico, in da dobi vaše odpuščanje...»

«Nikdar... Tekom celih treh let ni blagovolila ta ponosna, trdosrčna žena niti enkrat, da bi se vsaj s par besedami spomnila name. Brez dvoma se je vrnila v svojo domovino, v Indijo ali Ameriko — bogve kam. Veseli se zmage nad menoj in se smeje moji lahkovernosti. Ah! Moram pozabiti nanjo. V zadnjem času se mi skoro zdi, da mi bo mogoče. Morda,» je nadaljeval ves prevzet, «bom še prehitro tako daleč.»

«Pozabiti jo hočete, Léon...»

Te besede so izražale tako nežno očitjanje, da jo je Léon pogledal. — Videl je njene solzami očiščene oči.

«Milostljiva gospa,» je nadaljeval po kratkem molku. «Kako mi je drago vaše sočutje. Zakaj nima ona vaše duše... In vašega dobrodejnega razumevanja! Zdaj bi bil srečen... Na kolenih bi mi sedela moja hčerka, mor-da ravno tako ljubko bitje, kakor je vaša... In znova se je s hrepenenja polnim pogledom ozrl na Elinoro.

«... njena mati... poleg mene... polna ljubezni...»

«Ti spomini in razburjanja niso za vas,» je rekla tresoč se Elinora in mu odzvala otroka. «Na vsak način vaju moram ločiti.»

«Oprostite, milostljiva gospa! Za tre nutek sem sanjal. Toda, zakaj ste me tako hitro prebudila...?»

Elinora ni imela več poguma, da bi ga še poslušala. Zbežala je s svoj hčerko h gospe de Gernancejevi in ji vse povedala.

Odslej je bila mala Leona ravno tako točno in redno pri okrevajočem bolniku, kakor njena mati. Vedno je prosil, da mu jo je privedla v sobo in jo strastno ljubil.

Leona ga je nazivala «moj prijatelj», ga božala z vso nežnostjo in se vedno hotela deliti med njim in med svojo materjo. Njena otroška prisrčnost je pogosto ustvarjala položaje, ki so bili za Elinoro mučni, toda vendar sladki. Léon pa je postajal po njih vedno bolj žalosten in vedno bolj zamišljen.

Med tem se je njegovo zdravje očitno boljšalo. Rana se je zacelila in čas je hitro potekal v srečnih urah naraščajočega prijateljstva.

Prisla je zima. Mesec december. Gospa de Gernancejeva je že dolgo govorila, da bo morala odpotovati. Zdaj pa ni mogla več odlašati svojega odhoda. Naenkrat je zaprosil Léon s tresočim glasom, ki je izdajal obvladano razburjenje, da sme spremiti gospo de Gernancejevo.

Gospo de Roselijevo je ta nenadni sklep presenetil in poskusila je, Léona pregovoriti.

«Ne, milostljiva gospa, pustite, da odpotujem,» jo je živahno zavrnil. «Predolgo že okušam to nevarno srečo, ki nisem rojen zanj. Pustite, da ubežim vaši prisotnosti in temu ljubkemu otroku, vaši očarujoči skrbi in tem veselim dnem. Naj zatonem zopet v samoto. Ta mora biti moj delež za vedno.»

«Toda treba je vprašati vsaj zdravnika, če ste izven nevarnosti...»

(Dolge prih.)

Pecivni prašek in Vanilin sladkor.

1989

Ni vam več potrebno godrnjati radi draginje

ker sedaj lahko dobite vsakovrstno blago za obleke in perilo pri trvdki

I. N. ŠOŠTARIČ, Maribor

Aleksandrova cesta št. 13

po zelo znižani ceni

n. pr. sukno po 60, 70, 90, 100 Din itd.; platno po 11, 14, 16, 20 Din itd.; izgotovljene srajce po 44, 50, 56 Din itd.; spodnje hlače po 32, 34, 40 Din itd.; izgotovljene obleke, plašče in drugo za vsako ceno. Železničarji dobe blago tudi na obroke. 2025 a

Zahvala.

Ob smrti naše ljubljene nepozabne sestre, svakinje in tete, gospodične

Ane Čulek

poštarice v pokoju in posestnice

se vsem za vse iskreno sožalje in sočutje iskreno zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo dolžni pred. gg. duhovnikom, tukajšnjemu pevskemu društvu za genljive žalostinke ter vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so blagopokojnico spremlili v tako častnem številu na njeni zadnji poti.

Vsem za vse naša najglobljejša zahvala!

V Središču, dne 6. novembra 1924.

5911/a

ŽALUJOČI OSTALI.

Naznanilo. „LIPA“ Naznanilo.

zadruga mizarjev z o. z. - Št. Vid nad Ljubljano

naznanja slavnemu občinstvu, da

je otvorila svojo zalogo pohištva.

Zaloga se nahaja v tov. poslopu v Št. Vidu. — Ima v zalogi vse vrste spalnice, jedilnice, kuhinjskih naprav, oprave za salone, gosposke sobe, pisarne itd. ter tapetniškega blaga od najbujnejših do najnavadnejših vrst. — Sprejema tudi vsa stavbena dela in opremo za pisarne, hotela, ohrvke, šole itd.

Zaloga se lahko ogleda tudi ob nedeljah in praznikih.

Delo zanjamo solidno! Cene brezkonkurenčne! Postrežba točna!

Se priporoča za cenjena naročila in mnogobrojni obisk

5914 a

„LIPA“, z. z. o. z.

Jesenska sezija!

Ravnokar dospele novosti po znižanih cenah! 1910a

Velika izbira modnega nakita, svile, baržuna itd.

Perilo za dame in gospe, volnene ter svilene jopice, - - rokavice, nogavice - -

Prodaja z 10 do 20 % popustom!

MODNA TRGOVINA

A. ŠINKOVEC nasl. K. SOSS

Ljubljana, Mestni trg št. 19.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Zahvala.

Za mnogobrojne izraze sožalja ob smrti naše predrage mamice, oziroma tašče in babice, gospe

Ane Zanier, roj. Janič

se vsestransko najtopleje zahvaljujemo. Posebej se še zahvalimo prečastiti duhovščini ter slavnemu učitelstvu s šolsko mladino in požarnim brambam za spremstvo, pevskemu odseku tukajšnjega „Sokola“ za pretresljivi žalostinki, g. dr. Franu Vidicu iz Ljubljane za v srce segajoči nagrobni govor, vsem darovalcem krasnih vencev ter sploh vsem, ki so nepozabno rajsko spremlili v tako velikem številu na njeni zadnji poti.

Sv. Pavel pri Preboldu, dne 5. novembra 1924.

5908/a

Žalujoči ostali.

V tej sezoni nudi najcenejši

fini baržunasti

klobuk

za 170 Din 5891/a

MIMI SARK

Palača Ljubljanske kreditne banke.

ČREVA

vsakovrstna, po najugodnejši ceni kakor vsako leto vedno v zalogi. Kupim tudi strovi in stopljeni loj in ga plačam po najvišji dnevni ceni.

Jos. BERGMAN, Ljubljana, Poljanska c. 85.

Tvrda obstoji že 25 let! 1984a

Večja tovarna čevljev

išče za takoj ali pozneje

agilne in reprezentativne potnike

ki imajo v tej stroki dokazano dobre uspehe: Ponudbe z navedbami curriculum vitae in s sliko na Aloma Company, Ljubljana, pod šifro. „Potnik 10“. 5803/a

Veliko

kmečko posestvo

v dobri legi, v najboljšem stanju, se z vsem inventarjem vred ugodno

proda. 5895/a

Ponudbe na odvetniško pisarno: dr. Koderman in dr. Slokar v Mariboru, Aleksandrova cesta 12.

Razglas.

Občina Ljutomer ima na prodaj okrog 72 hektolitrov izvrstnega novega vina lastnega pridelka.

Vino se bo prodajalo na javni dražbi v Ljutomeru dne 19. novembra t. l. predpoldne.

5928-a

Županstvo.

SINGER ŠIVALNI STROJI so na vsem svetu poznani kot najboljši

Singer šivalni stroji, Bourne & Co., New York 709/a Prodaja na obroke

Ljubljana, Šelenburgova ul. 3

Centrala za SHS:

Zagreb

Marulićeva ul. 5

Zastopstva v vseh mestih